

Spis treści

Przedmowa	11
1. Wstęp	13
1.1. Podstawy biologiczne działania neuronu.....	13
1.2. Pierwsze modele sieci neuronowej.....	16
1.3. Przegląd zastosowań sieci neuronowych.....	18
2. Modele neuronów i metody ich uczenia.....	21
2.1. Perceptron.....	22
2.2. Neuron sigmoidalny.....	23
2.3. Neuron radialny	28
2.4. Neuron typu adaline.....	29
2.5. Instar i outstar Grossberga	31
2.6. Neurony typu WTA.....	34
2.7. Model neuronu Hebb'a	38
2.8. Model stochastyczny neuronu	41
2.9. Zadania i problemy	43
3. Sieci jednokierunkowe wielowarstwowe typu sigmoidalnego	44
3.1. Sieć jednowarstwowa	45
3.2. Sieć wielowarstwowa perceptronowa.....	48
3.2.1. Struktura sieci perceptronowej.....	48
3.2.2. Algorytm propagacji wstecznej	49
3.3. Grafy przepływowne w zastosowaniu do generacji gradientu	53
3.4. Algorytmy gradientowe uczenia sieci	58
3.4.1. Zależności podstawowe	58
3.4.2. Algorytm największego spadku	60
3.4.3. Algorytm zmiennej metryki	61
3.4.4. Algorytm Levenberga-Marquardta	63
3.4.5. Algorytm gradientów sprzężonych	65
3.5. Dobór współczynnika uczenia	66
3.6. Metody heurystyczne uczenia sieci	69
3.6.1. Algorytm Quickprop	70
3.6.2. Algorytm RPROP.....	71
3.7. Program komputerowy MLP do uczenia sieci perceptronowej.....	72
3.8. Porównanie efektywności algorytmów uczących.....	73

3.9.	Elementy optymalizacji globalnej	78
3.9.1.	Algorytm symulowanego wyżarzania.....	81
3.9.2.	Elementy algorytmów genetycznych	84
3.10.	Metody inicjalizacji wag	89
3.11.	Zadania i problemy.....	91
4.	Problemy praktycznego wykorzystania sieci neuronowych	93
4.1.	Zdolności generalizacyjne sieci neuronowych.....	93
4.1.1.	Zależności podstawowe.....	93
4.1.2.	Miara VCdim.....	94
4.1.3.	Zależności między błędem generalizacji i miarą VCdim.....	95
4.1.4.	Przegląd metod zwiększania zdolności generalizacyjnych sieci neuronowej.....	97
4.2.	Wstępny dobór architektury sieci.....	102
4.3.	Dobór optymalnej architektury sieci pod względem generalizacji	105
4.3.1.	Metody wrażliwościowe redukcji sieci	106
4.3.2.	Metody redukcji sieci z zastosowaniem funkcji kary	110
4.4.	Wtrącanie szumu do próbek uczących	112
4.5.	Zwiększenie zdolności generalizacyjnych przez użycie wielu sieci	115
4.6.	Przykłady zastosowań sieci perceptronowej	117
4.6.1.	Rozpoznawanie i klasyfikacja wzorców binarnych	117
4.6.2.	Rozpoznawanie wzorców na podstawie obrysu zewnętrznego.....	126
4.6.3.	Sieć neuronowa do kompresji danych.....	132
4.6.4.	Identyfikacja obiektów dynamicznych.....	136
4.6.5.	Predykcja obciążzeń systemu elektroenergetycznego	139
4.7.	Zadania i problemy.....	143
5.	Sieci neuronowe radialne	144
5.1.	Podstawy matematyczne	145
5.2.	Sieć neuronowa radialna	147
5.3.	Metody uczenia sieci neuronowych radialnych	153
5.3.1.	Proces samoorganizacji w zastosowaniu do adaptacji parametrów funkcji radialnych	154
5.3.2.	Algorytm probabilistyczny doboru parametrów funkcji radialnych	157
5.3.3.	Algorytm hybrydowy uczenia sieci radialnych.....	159
5.3.4.	Algorytmy uczące oparte na propagacji wstecznej	161
5.4.	Metody doboru liczby funkcji bazowych	164
5.4.1.	Metody heurystyczne	164
5.4.2.	Metoda ortogonalizacji Grama-Schmidta	165
5.5.	Program komputerowy uczenia sieci radialnych.....	170
5.6.	Przykład zastosowania sieci radialnej w aproksymacji.....	172
5.7.	Porównanie sieci radialnych z sieciami sigmoidalnymi.....	174
5.8.	Zadania i problemy.....	176
6.	Sieci SVM	177
6.1.	Sieć liniowa SVM w zadaniu klasyfikacji.....	178
6.2.	Sieć nieliniowa SVM w zadaniu klasyfikacji.....	184
6.3.	Interpretacja mnożników Lagrange'a w rozwiązyaniu sieci	192
6.4.	Problem klasyfikacji przy wielu klasach	193
6.5.	Sieci SVM do zadań regresji	194
6.6.	Przegląd algorytmów rozwiązywania zadania dualnego	197

6.7.	Program komputerowy uczenia sieci SVM	201
6.8.	Przykłady zastosowania sieci SVM	204
6.8.1.	Problem klasyfikacyjny dwu spiral	204
6.8.2.	Rozpoznawanie tekstur	205
6.8.3.	Wykrywanie uszkodzeń elementów w obwodzie filtra elektrycznego	207
6.9.	Porównanie sieci SVM z innymi rozwiązaniami neuronowymi.....	209
6.10.	Zadania i problemy	214
7.	Specjalizowane struktury sieci neuronowych	215
7.1.	Sieć kaskadowej korelacji Fahlmana.....	215
7.2.	Sieć Volterry	221
7.2.1.	Struktura i zależności uczące sieci.....	222
7.2.2.	Przykłady zastosowań sieci Volterry.....	225
7.3.	Zadania i problemy	232
8.	Sieci rekurencyjne jako pamięci asocjacyjne	233
8.1.	Wprowadzenie	233
8.2.	Sieć autoasocjacyjna Hopfielda	235
8.2.1.	Zależności podstawowe	235
8.2.2.	Tryb uczenia sieci Hopfielda.....	238
8.2.3.	Tryb odtworzeniowy sieci Hopfielda	239
8.2.4.	Program Hop win	240
8.3.	Sieć Hamminga.....	243
8.3.1.	Struktura sieci i algorytm doboru wag	243
8.3.2.	Działanie sieci Hamminga	245
8.3.3.	Program Shaming uczenia sieci	246
8.4.	Sieć typu BAM	249
8.4.1.	Opis działania sieci	249
8.4.2.	Zmodyfikowany algorytm uczący sieci BAM	252
8.4.3.	Zmodyfikowana struktura sieci BAM.....	253
8.5.	Zadania i problemy	259
9.	Sieci rekurencyjne tworzone na bazie perceptronu	261
9.1.	Wprowadzenie	261
9.2.	Sieć perceptronowa ze sprzężeniem zwrotnym	261
9.2.1.	Struktura sieci RMLP	261
9.2.2.	Algorytm uczenia sieci RMLP	263
9.2.3.	Dobór współczynnika uczenia	265
9.2.4.	Współczynnik wzmacniania sygnału	266
9.2.5.	Wyniki symulacji komputerowych	266
9.3.	Sieć rekurencyjna Elmana	271
9.3.1.	Struktura sieci	271
9.3.2.	Algorytm uczenia sieci Elmana	273
9.3.3.	Uczenie z wykorzystaniem momentu	275
9.3.4.	Przykładowe wyniki symulacji komputerowych sieci Elmana.....	276
9.4.	Sieć RTRN	280
9.4.1.	Struktura sieci i algorytm uczący	280
9.4.2.	Wyniki eksperymentów numerycznych	282
9.5.	Zadania i problemy	286

10. Sieci samoorganizujące się na zasadzie współzawodnictwa	287
10.1. Zależności podstawowe sieci samoorganizujących się przez współzawodnictwo.....	287
10.1.1. Miary odległości między wektorami	289
10.1.2. Normalizacja wektorów	290
10.1.3. Problem neuronów martwych.....	291
10.2. Algorytmy uczące sieci samoorganizujących.....	292
10.2.1. Algorytm Kohonena	293
10.2.2. Algorytm gazu neuronowego.....	294
10.2.3. Program Kohon.....	296
10.2.4. Porównanie algorytmów samoorganizacji.....	298
10.3. Sieć odwzorowań jedno- i dwuwymiarowych	300
10.4. Odwzorowanie Sammona.....	303
10.5. Zastosowania sieci samoorganizujących.....	305
10.5.1. Kompresja danych	305
10.5.2. Wykrywanie uszkodzeń w urządzeniach	308
10.5.3. Krótkoterminowe prognozowanie obciążień systemu elektroenergetycz- nego	311
10.6. Sieć hybrydowa	315
10.7. Zadania i problemy.....	319
11. Sieci samoorganizujące typu korelacyjnego	321
11.1. Funkcja energetyczna sieci korelacyjnych	321
11.2. Sieci neuronowe PCA.....	323
11.2.1. Wprowadzenie matematyczne	323
11.2.2. Relacja między przekształceniami PCA i SVD	326
11.2.3. Estymacja pierwszego składnika głównego	327
11.2.4. Algorytmy estymacji wielu składników głównych	328
11.3. Sieci neuronowe do ślepej separacji sygnałów	331
11.3.1. Zależności wstępne	331
11.3.2. Niezależność statystyczna sygnałów	332
11.3.3. Struktura rekurencyjna sieci separującej	333
11.3.4. Algorytm Heraulta-Juttensa dla sieci rekurencyjnej	335
11.3.5. Algorytm Cichockiego uczenia sieci rekurencyjnej	336
11.3.6. Program ślepej separacji <i>BS</i>	337
11.3.7. Sieć jednokierunkowa do separacji sygnałów	340
11.3.8. Toolbox ICALAB	346
11.4. Zadania i problemy.....	347
12. Podstawy matematyczne systemów rozmytych	348
12.1. Operacje na zbiorach rozmytych	350
12.2. Miary rozmytości zbiorów rozmytych	352
12.3. Rozmytość a prawdopodobieństwo.....	353
12.4. Reguły rozmyte wnioskowania	354
12.5. Systemy wnioskowania rozmytego Mamdaniego-Zadeha	356
12.5.1. Fuzyfikator	358
12.5.2. Defuzyfikator	362
12.5.3. Model Mamdaniego-Zadeha jako układ uniwersalnego aproksymatora	363
12.6. Model wnioskowania Takagi-Sugeno-Kanga.....	364
12.7. Zadania i problemy.....	367

13. Sieci neuronowe rozmyte	369
13.1. Struktura sieci rozmytej TSK	369
13.2. Struktura sieci Wanga-Mendela.....	373
13.3. Algorytmy samoorganizacji w zastosowaniu do uczenia sieci rozmytej	374
13.3.1. Algorytm grupowania górskiego	375
13.3.2. Algorytm C-means.....	378
13.3.3. Algorytm Gustafsona-Kessela samoorganizacji rozmytej.....	380
13.4. Generacja reguł wnioskowania sieci rozmytej.....	385
13.5. Algorytm hybrydowy uczenia sieci rozmytej TSK.....	388
13.6. Modyfikacje sieci TSK	392
13.6.1. Algorytm wyznaczania liczby reguł wnioskowania	393
13.6.2. Przykład numeryczny	395
13.6.3. Uproszczona sieć TSK	398
13.7. Sieć hybrydowa rozmyta	400
13.8. Przykłady zastosowań sieci rozmytych	402
13.8.1. Estymacja stężenia składników mieszaniny gazowej.....	403
13.8.2. Rozpoznanie składników mieszanin gazowych	404
13.8.3. Rozpoznanie gatunków piwa na podstawie zapachu	407
13.9. Adaptacyjny algorytm samoorganizacji dla sieci rozmytej.....	409
13.10. Zadania i problemy	412
14. Głębokie sieci neuronowe	414
14.1. Sieci konwolucyjne CNN	415
14.1.1. Podstawy teoretyczne sieci CNN.....	415
14.1.2. Operacje sygnałowe w warstwach konwolucyjnych	419
14.1.3. Struktura sieci w pełni połączona	425
14.1.4. Uczenie sieci CNN.....	427
14.1.5. Transfer learning.....	430
14.1.6. Przykłady różnych rozwiązań sieci CNN	431
14.1.7. Przykłady zastosowań sieci CNN w Matlabie	436
14.2. Sieci generatywne GAN	442
14.3. Autoenkoder	445
14.4. Autoenkoder wariacyjny	455
14.4.1. Podstawy działania	455
14.4.2. Proces uczenia sieci VAE	457
14.5. Ograniczona maszyna Boltzmanna	460
14.5.1. Pojęcia wstępne.....	460
14.5.2. Algorytm uczenia sieci RBM	462
14.6. Sieć DBN.....	466
14.7. Sieć rekurencyjna LSTM.....	467
14.7.1. Wprowadzenie	467
14.7.2. Zasada działania sieci LSTM.....	469
14.8. Przykłady zastosowań sieci głębokich	476
14.9. Podsumowanie	482
Bibliografia	484
Skorowidz	496